

Научно-исследовательский проектно-
конструкторский институт морского флота
Украины

Одесский национальный морской университет

Украинская государственная академия
железнодорожного транспорта

Институт морехозяйства и предпринимательства

Сборник научных трудов

SWorld

*Перспективные инновации в науке, образовании,
производстве и транспорте 2012*

*международная научно-практическая конференция
19-30 июня 2012 года*

Том 11

Педагогика,
психология и социология

Одесса 2012

Сборник научных трудов SWorld. Материалы международной научно-практической конференции «Перспективные инновации в науке, образовании, производстве и транспорте '2012». - Выпуск 2. Том 11. - Одесса : КУПРИЕНКО, 2012 - 94 с.

Статьи, опубликованные в сборнике, были представлены на международной научно-практической конференции (название и сроки указаны на обложке). Тексты содержат результаты научной работы авторов в обозначенной на обложке области наук.

Статті, які опубліковані у збірнику, були представлені на міжнародній науково-практичній конференції (назва та терміни вказані на обкладинці). Тексти містять результати наукової роботи авторів у зазначеній на обкладинці області наук.

Редактор: к.т.н. Куприенко С.В.

Редакционная коллегия:

*д-р.техн.наук, проф. Шibaев А.Г.,
д-р.техн.наук, проф. Гончарук С.М., д-р.техн.наук, проф. Ламотько Д.В.,
Б. Лапки на И.А., проф. Яценко А.В., к-т.техн.наук Леашк
А.С, к-т.жон.наук, проф. Рьііое С.И., к-т.техн.наук, доц. Петров И.М., к-
т.техн.наук, доц. Ширлявт Е.В., к-т.тдаг.наук Демидова В.Г., к-
т.искусствовед.наук КантаровичЮ.Л.,*

©Коллектив авторов, 2012
©Издательство Куприенко СВ, 2012

**СПЕЦИФИКЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ
«ТИФЛОПСИХОЛОГИЯ И ТИФЛОПЕДАГОГИКА»**

*ФГБОУ ВПО БГПУ им. М. Акмуллы и Институт коррекционной педагогики
Российской академии образования*

В данной статье рассматривается проблема учета новой классификации в области обучения, воспитания и образования лиц с нарушением зрения

Ключевые слова: тифлопсихология, тифлопедагогика, слепые дети, слабовидящие дети, дети с пониженным зрением.

Тифлопсихология - раздел специальной психологии, изучающий психическое развитие лиц с нарушениями зрения, пути и способы его коррекции при обучении и воспитании. Становление и развитие тифлопсихологии и тифлопедагогика связано с именами таких ученых, как В. Гаюи, К. Бюрклен, М.И. Земцова, Б.И. Коваленко, А.Г. Литвак, Л.И. Солнцева, Б.К. Тупоногов и др.

Известно, что обучение и изучение лиц с нарушением зрения началось с тотально слепых (от греч. гурШоз — слепой). По мере изучения последствий менее выраженных нарушений зрения, категория детей с нарушением зрения расширялась, изменялась и совершенствовалась их классификация.

Зрение играет важнейшую роль в жизни человека, так как за счет зрительного анализатора человек получает около 90% информации. Нарушения зрения обуславливают особенности психического и личностного развития слепых и слабовидящих детей (М.И. Земцова, А.Г. Литвак, Л.И. Солнцева и др.).

В некоторых номенклатурных документах и классификациях категория детей с нарушением зрения подразделяется на слепых, слабовидящих и детей с косоглазием и амблиопией. Это некорректное подразделение образовалось в 60-х годах XX века, когда активно разрабатывались технологии комплексного (преимущественно безоперационного) лечения такой патологии органа зрения, как косоглазие и амблиопия [2].

Во многих книгах к слабовидящим относят лиц, имеющих остроту зрения от 0,05 до 0,2 на лучше видящем глазу с коррекцией обычными очками, при этом в скобках делается пометка «медицинское слабовидение» (М.И. Земцова, А.Г. Литвак, Л.И. Солнцева и др.). Слова «медицинское слабовидение» означают признание инвалидности при указанной остроте зрения. Вместе с тем, по номенклатурным документам в школы для слабовидящих принимаются дети с остротой зрения от 0,05 до 0,4 на лучше видящем глазу с коррекцией очками и с более высокой остротой зрения при прогрессирующих или часто рецидивирующих заболеваниях, а также при наличии астенопических явлений, возникающих при чтении и письме на близком расстоянии. Такое расхождение объясняется тем, что инвалидность дается детям при остроте зрения до 0,2, но вместе с тем признается необходимость психолого-педагогической помощи и тем детям, острота зрения которых выше 0,2 (до 0,4). Замечают, что кроме снижения остроты зрения слабовидящие могут иметь отклонения в состоянии

Знання, 2005.-399 с.

3. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів. Проект Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, оприлюднений 8.05.2012. - Режим доступа

[Бпр://кпо.gasica.edu.ua/koto5yIII/соп-о1/ик/риБ115b/аг1:ic1e?аг1: ic1=47920# Тос231016347](http://kpo.gasica.edu.ua/koto5yIII/соп-о1/ик/риБ115b/аг1:ic1e?аг1: ic1=47920# Тос231016347).

4. Чернишова Є. Управління процесом підготовки та професійного зростання науково-педагогічних кадрів в умовах євроінтеграції / Є.Чернишова, Г.Штомпель, В.Саюк//Шлях освіти. -2010. -№ 1.-С. 8-12.

5. Штомпель Г.О. Провідні моделі підвищення кваліфікації та їхні філософські витоки / Г.О.Штомпель // Педагогічний альманах : зб.наук.праць / Редкол.В.В.Кузьменко (голова) та ін. - Херсон : РІПНО, 2011. - Вип. 12. - 4.2. -С.242-248.

6. Штомпель Г.О. Удосконалення фахівця як проблема теорії й управлінського супроводу в системі післядипломної освіти / Г.О.Штомпель // Вісник післядипломної освіти. 2011. - № 3 (16). — С. 173-180.

7. Апшсізеп Сь. Аге \уе азкп§ Піе гі§Бі ^іе8иоп8? А Сопсерпдаі геуе\у of Піе Ешсаііонаі Оеуеіортепі; Бііегайге іп Ні§Бег Ешсапоп / СьегуІ Атиазеп, Мару \уїІзоп // Яеуіелу of Еаисапопаі ЯезеагсЬ. - 2012. - Уоі. 82. - # 1. - Р.90-126.

8. Віпдікоуа, Іапей Вобег, Іуана Вогозіс еі аі. - Неїзіпкі : Еигореап Аззосіаііоп & §иаігу Аззигансе іп Ні§Бег Ешсапоп. 2010. - 74 р.

9. Сагг \У". Естсаііоп \уітош Тьеору / \у~і1&ес1 Сагг. - 2006. - 14 р. - Режим доступа: [Бпр://yAUUU.pbi1ozорпу-ор'-ео!иса1:іоп.оге/ро!15/8а1иго!ау/Сагг.ро!і](http://yAUUU.pbi1ozорпу-ор'-ео!иса1:іоп.оге/ро!15/8а1иго!ау/Сагг.ро!і).

10. Ногігоп 2020 - Тье Ргате\уогк Pro§гате Лот ЯезеагсЬ апсі Іппоуаііоп - Ехесіііуе §иттагу of Піе Ітрасі АззезтепІ Яерогі . - Режим доступа : [Бпр://ec.eshora.eu/резеагс1і/ногі2оп2020/ра'і/ргоро5а15/вогі2оп 2020 ітрасі аззезз тепІ герогі ехесіііуе зиттагу.раТ#уіелу=й{&раетоссе==попе](http://ec.eshora.eu/резеагс1і/ногі2оп2020/ра'і/ргоро5а15/вогі2оп 2020 ітрасі аззезз тепІ герогі ехесіііуе зиттагу.раТ#уіелу=й{&раетоссе==попе).

11. Яесоттепсаііоп of Піе Еигореап Рагііатепі апд Піе Соіпсіі of 23 Аргіі 2008 оп ібе ЕзлабізптепІ of Піе Еигореап (ЗиаШсаііопз Ргате\уогк гог Іліеіопе Беагпін§ // ОШсіаІ Іоигпаі of Те Еигореап Шіоп. - 6.5.2008. - С 111/1 - СІ 11/7.

12. Зпаїуапа Я.А. Тье гоіез of іпегпаііонаі огапігаііопз (Юз) іп §1оба1І2Іп§ БіеБег ешсапоп роіісу / Яіуасі А. 8БаЬ)абап // НіеБег Ешсаііоп: НапоІбоок of Тьеору апсі ЯезеагсЬ. Уоїте 27. [ЕсІ.Бу І.8тагІ & М.Раїізеп]. - ВогскесБі: 8ргпгег, 2012. - Р. 369-407.

13. Трауіса В. №лу of §апІ2апопа1 сіезіепз: іп&гтаііоп азресіз / ВоБ Трауіса - 1999 - ЗіагіогсІ, Соппесспі: Аіех РибІізбіне Согрогаііоп, 1999. -161 р.

14. ^УеБЬ Б.Б. Роіпааііопз of Атегісап Ешсапоп / Б. Беап \У"еБЬ, Агіепе Мета, К. РоБіз Іогсіап. Тье ША : Ррегіісе Наїї, 2012. - 464 р.

ЦИТ: 212-420

УДК 371.13:7

Філатєвса Т.В.

ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ УСТАНОВИ ЯК УМОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-ПОЗАШКІЛЬНИКА

Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

У докладі розглядається проблема підготовки фахівців у галузі мистецтва до художньо-педагогічної діяльності в позашкільних закладах освіти художньо-естетичного напрямку. Авторка вказує на необхідність співпраці вищого художньо-педагогічного навчального закладу з позашкільними установами, що сприяє становленню майбутнього педагога-позашкільника.

Ключові слова: фахівці у галузі мистецтва, позашкільна педагогіка, позашкільні заклади освіти, художня школа, інтеграція, вищий художньо-педагогічний заклад освіти

На сьогоднішній день актуальною є проблема підготовки фахівців до роботи в позашкільних закладах освіти художньо-естетичного напрямку, бо у вищих навчальних закладах недостатньо приділяється уваги підготовці педагогів-позашкільників. Необхідною умовою цієї підготовки є співпраця вищого навчального закладу з позашкільною установою.

Взаємозв'язок навчально-виховного процесу вищого навчального закладу з практикою діяльності позашкільних закладів освіти забезпечує обізнаність фахівців з новітніми формами та методами роботи в галузі додаткових освітніх послуг.

Під час безвідривної педагогічної практики в художній школі на спеціальностях „Образотворче мистецтво”, „Декоративно-прикладне мистецтво” на III курсі студенти розробляють і втілюють у своїй початковій педагогічній діяльності творчі завдання, виховні години, нестандартні заняття, що ґрунтуються на засадах особистісно орієнтованого навчання та виховання, індивідуалізації та диференціації навчально-творчого процесу.

Програми педагогічних практик на зазначених спеціальностях повинні бути адаптованими до навчально-виховного процесу в системі позашкільної й розкривати перед студентами-практикантами особливості художньо-педагогічної, інноваційної діяльності на заняттях з фахових дисциплін.

Інноваційна діяльність становить „систему освітньо-виховних організаційно-педагогічних, методичних та матеріально-технічних компонентів, які створюють умови для максимального розвитку й розкриття творчого потенціалу особистості” [1, с. 25]. Інноваційна діяльність у позашкільному закладі ґрунтується на врахуванні двох провідних складників художньо-педагогічного процесу — „суб'єктивного боку психічних станів, переживань, формування творчих і моральних якостей особистості, її професійного самовизначення та об'єктивного” [1, с. 25].

За твердженням О. Макарової, рівень творчої особистості підвищується

завдяки тісному зв'язку навчально-виховного процесу в системі позашкільля з соціокультурним середовищем міста, тобто співробітництву з вищим навчальним закладом, спецшколами, музеями, бібліотеками тощо.

Інтеграція навчально-виховного процесу вищого художньо-педагогічного закладу освіти з практичною діяльністю позашкільних закладів освіти сприяє, у першу чергу, подоланню психологічного бар'єра в майбутніх педагогів-позашкільників. Уже під час навчання у вищому навчальному закладі в студентів на рівні підсвідомості формується подвійне ставлення до навколишнього світу. З одного боку, йде робота над образом „Я - студент”, а з іншого, — „Я — педагог-вихователь”. Тобто долається психологічний страх перед художньо-педагогічною діяльністю в позашкільних закладах освіти й виробляються навички педагогічного спілкування з учнівською аудиторією.

Інтеграція навчально-виховних процесів закладів різних рівнів акредитації залежить певною мірою від розв'язання виховних завдань, серед яких виділимо такі: підтримка особистості у творчому становленні та професійному самовизначенні; створення умов для успіхів особистості в єдиному культурно-освітньому просторі - Вищий педагогічний заклад освіти мистецького напрямку — Позашкільний заклад освіти художньо-естетичного напрямку; культурний саморозвиток як умова творчого саморозвитку всіх суб'єктів освіти; збереження психічного та фізичного здоров'я; виховання поваги до держави, соціальної активності, комунікативної компетенції; покращення якості освіти.

Співробітництво позашкільного закладу освіти з вищим художньо-педагогічним закладом освіти формує професійні якості майбутнього педагога-позашкільника - керівника гуртка, вихователя, психолога. З іншого боку, у позашкільному навчально-виховному закладі проходить профорієнтаційна робота, адже заняття з фахових дисциплін студенти-практиканти мистецьких вищих навчальних закладів можуть проводити на базі ВНЗ.

Таким чином, співпраця позашкільного закладу освіти художньо-естетичного напрямку з художньо-педагогічним вищим навчальним закладом урізноманітнює методи та форми співтворчості між зазначеними ланками естетичного виховання. Серед напрямків і форм художньо-педагогічної співтворчості є організація спільних виставок, творчих зустрічей, конкурсів, показів тощо, які забезпечують варіативність змісту позашкільної освіти, форм та методів художньо-педагогічної діяльності. Отже, визначена педагогічна умова, на наш погляд, сприятиме фаховому зростанню майбутніх педагогів-позашкільників у галузі мистецтва.

Література:

1.Макарова О. Організаційно-методичне забезпечення інноваційної діяльності / О. Макарова // Директор шк. - 2005. - № 40, жовтень. - С. 25.

ЦИТ: 212-421 УДК 378.4 (571.56)

Андреева Л.Д., Ядрихинская Л.С.

ЗТНОКОММУНИКАТИВНІ КОМПЕТЕНЦІЇ В

ПЕДАГОГИЧЕСКОМ ИНСТИТУТЕ *Северо-Восточный федеральный университет имени М.К.Аммосова*

В данном докладе излагается опыт разработки региональной, этнонациональной составляющей федерального образовательного стандарта с точки зрения формируемых компетенций, содержания, форм и технологий внедрения.

Ключевые слова: этнопедагогика, толерантная личность, этнокоммуникативные компетенции, межкультурное общение.

Этнопедагогика является стабилизирующим фактором, противодействующим процессам размывания культуры, обеспечивающим культурную идентификацию личности [2]. Именно под влиянием региональной этнической культуры происходит, с одной стороны, «формирование индивидуального сознания человека, и он определяет свое место в уже сложившейся картине мира», а, с другой, происходит «сохранение и совершенствование норм плюралистичности и терпимости» [3, с. 18].

Творческий коллектив преподавателей педагогического института Северо-Восточного федерального университета разработал «Модель этнопедагогизации содержания и технологий образования» в целях подготовки конкурентоспособных членов общества, которые могут жить и работать в многокультурной среде, знающих и уважающих не только свою этническую культуру, но и культуру других этнических групп, способных общаться на разных языках, владеющих культурно-языковыми нормами.

Реализация данного проекта, на наш взгляд, позволит достичь положительных результатов, требуемых в современных стандартах образования по воспитанию духовной, творчески саморазвивающейся и толерантной ко всем культурам личности, умеющей работать в командах с полиэтничным составом.

Учитывая, что живой творческий педагогический процесс, как и любой социально-коммуникативный процесс, имеет свою явную или скрытую этнонациональную составляющую, в структуре деятельности педагога нами выделены этнокоммуникативные компетенции, позволяющие выпускникам не только сосуществовать с другими в социальном контексте, но и оказывать положительное влияние на других [1,7].

Этнокоммуникативные компетенции - это сложное, интегрированное понятие, характеризующее способность человека реализовать весь свой интеллектуальный и личностный потенциал для достижения максимального положительного эффекта от общения в моноэтнической и полиэтничной среде.

В результате освоения данной основной программы бакалавриата выпускник должен обладать следующими: